

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Історико-юридичний факультет
Кафедра галузевого права

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
галузевого права
протокол № 1 від 25.08.2020 року
Завідувач кафедри

Олександр САІНЧИН

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО**

Освітня програма **Право**
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність **081 Право**
Галузь знань **08 Право**

Назва освітньої компоненти	Цивільне та сімейне право
Викладачі	Гавловська Аліна Олександрівна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/my/
Контактний тел.	+380958375057
E-mail викладача	Lyolikalina@gmail.com;
Графік консультацій	Понеділок 15:00-17:00, ауд.323

1. Анотація курсу

Цивільне та сімейне право – одна із фундаментальних навчальних дисциплін, яка вивчається на юридичних вищих навчальних закладів. Даний силабус розроблений у відповідності з навчальним планом підготовки бакалаврів права Херсонського державного університету. Він визначає обсяг і зміст навчальної дисципліни «Цивільного та сімейного права України».

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання навчальної дисципліни – є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з таким рівнем знань, вмінь і навичок в сфері цивільно-правових та сімейно-правових відносин діяльності.

Завдання курсу:

Теоретичні:

- поглиблене вивчення здобувачами теоретичних положень дисципліни «Цивільного та сімейного права України»;
- набуття спеціальних практичних навичок і вмінь ефективного застосування теоретичних знань;
- опанування здобувачами необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує їм бачення виникаючих проблем, шляхів їх розв’язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня;
- оволодіння позитивним досвідом інших держав щодо застосування теоретичних знань.

Практичні:

- формування навичок прийняття рішень у складних ситуаціях;
- опанування логікою вирішення питань при встановленні законного рішення у цивільних та сімейних справах;
- складання процесуальних документів і ділових паперів юрисконсульта.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

Інтегральна компетенція:

ІК 1. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових Інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10 здатність аргументовано висловлювати та відстоювати свою правову позицію/

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 1 здатність застосовувати в професійній діяльності положення національного, європейського та міжнародного законодавства;

ФК 4 здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального та процесуального права в професійній діяльності;

ФК 6 здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;

ФК 16 здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 13 викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань;

ПРН 14 вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;

ПРН 16 працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи/

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Денна форма навчання

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
5 кредитів /150 годин	30	28	92

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семест	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2020/2021	V-VI	081 Право	III	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання

Ноутбук, мобільний пристрій (телефон,) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).

Програма для створення презентацій Microsoft PowerPoint. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom.

7. Політика курсу:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень,

відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої)

діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання

підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується здобувачем (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані здобувачем під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання

підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

Здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на платформі KSU On-line.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та науково-педагогічні працівники діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів від 02.07.2016 №428-Д.
- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 №789-Д.

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.

- Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 04.09.2020 №800-Д;

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ від 07.09.2020 №803-Д;

- Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д

- Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти від 04.03.2020 № 247-Д тощо.

Нормативні акти знаходяться в публічному доступі.

Відділу забезпечення якості освіти:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

Навчально-методичного відділу:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години Заповнюється я здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендо ваних джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Загальні положення цивільного права. Право власності та інші речові права					
	Тема 1. Кредитні договори Система нормативно-правових актів України у галузі кредитування. Поняття договору кредиту та його основні види. Комерційний кредит. Товарний кредит. Міжбанківський кредит. Кредитна операція, кредитна лінія, кредитний ризик, кредитоспроможність та платоспроможність. Сторони та форма договору кредиту Відмова від надання або одержання кредиту. Зміст договору кредиту. Порядок укладення договору. Підстави припинення та пролонгації договору. Відповідальність сторін за порушення умов договору кредиту.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	Основна література :2, 4; 9 Додаткова література :15-20 Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2

	Тема 2. Банківські договори Банківський вклад: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків. Банківський рахунок: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків. Факторинг	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	Основна література:1-10 Додаткова література:30-35; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2
	Тема 3. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Загальні положення про спільну діяльність. Просте товариство: поняття, вклади учасників, спільне майно, витрати та збитки учасників, припинення договору простого товариства, відповідальність учасників. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види таких договорів	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	Основна література:1-10 Додаткова література:44-76 Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2

	Тема 4. Договори про сумісну діяльність Поняття ліцензійного договору. Сторони в ліцензійному договорі. Види ліцензійних договорів. Істотні умови ліцензійного договору. Форма договору. Строк договору. Типові ліцензійні договори на використання творів науки, літератури і мистецтва. Договори про створення і використання результатів інтелектуальної діяльності. Відповідальність за порушення ліцензійного договору. Поняття договору франчайзингу. Форма та реєстрація договору франчайзингу. Субфранчайзинг. Сторони договору франчайзингу, їх права та обов'язки. Обмеження прав сторін за договором франчайзингу. Зміна договору франчайзингу. Припинення договору франчайзингу. Збереження договором франчайзингу чинності при зміні сторін.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	Основна література: 11-15 Додаткова література: 25-40; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2
	Тема 5. Договори зберігання та охорони Поняття договору зберігання та його види. Відмінність договору зберігання від договору охорони. Сторони, форма та строк договору зберігання. Плата за	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	Основна література: 10-15 Додаткова література: 40-50; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний	2

	зберігання. Користування річчю, переданою га зберігання. Зміна умов зберігання. Припинення зобов'язання зберігання на вимогу поклажодавця. Зберігання за законом. Відповідальність сторін за договором зберігання. Договір зберігання на товарному складі. Зберігання заміennих речей з правом розпорядження ними. Складські документи. Подвійне складське свідоцтво. Просте складське свідоцтво. Зберігання речей у ломбарді. Зберігання цінностей у банку. Зберігання речей в у камерах схову транспортних організацій. Зберігання речей у гардеробах. Зберігання речей у готелях. Зберігання речей, які є предметом спору (секвестр). Загальні положення охоронних договорів. Договір охорони об'єктів. Договір охорони квартири.				
	Тема 6. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язання. Цивільна відповідальність: поняття, межі, функції, принципи. Поняття шкоди, повне відшкодування збитків,	семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год.	Основна література: 1-15 Додаткова література: 30-50; Електронні ресурси: 90-96	підготуватися до семінарського заняття,	2

	проблеми компенсації майнової та моральної шкоди. Склад та елементи правопорушення. Відповідальність за шкоду, відповідальність без шкоди. Теорія справедливості. Причинний зв'язок. Вчення про вину. Презумпція вини. Вина юридичної особи. Звільнення від відповідальності. Наслідки невиконання або неналежного виконання зобов'язання. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання зобов'язання. Правова природа відповідальності за невиконання грошового зобов'язання.				
	Тема 7. Характеристика позадоговірних зобов'язань Визначення та категорії позадоговірних зобов'язань (не договірні правомірні зобов'язання та не договірні зобов'язання, що виникають з цивільних правопорушень) Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Загальна характеристика зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу: поняття, сторони,	Самостійна робота- 4 год.	Основна література: 10-15 Додаткова література: 40-50; Електронні ресурси: 90-96	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2

	підстави виникнення, предмет права та обов'язки сторін.				
	Тема 8. Характеристика окремих видів позадоговірних зобов'язань Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Зобов'язання, що виникають в разі створення загрози життю, здоров'ю, майну осіб: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год.	Основна література:10-15 Додаткова література:40-50; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття,	2

	Тема 9. Деліктні зобов'язання. Зобов'язання за завдання шкоди Відшкодування шкоди (деліктні зобов'язання). Поняття і система деліктних зобов'язань. Суб'єкти і зміст деліктних зобов'язань. Класифікація деліктних зобов'язань. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань. Врахування вини потерпілого та майнового стану заподіювана шкоди в деліктних зобов'язаннях. Підстави та умови відповідальності за заподіяння шкоди. Загальна характеристика Види зобов'язань за завдання шкоди. Категорії «склад правопорушення» у деліктних зобов'язаннях .	Самостійна робота- 4 год.	Основна література:10-15 Додатков а література:40-50; Електронні ресурси: 90-96	виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2
)	Тема 10. Відшкодування Шкоди Шкода, як умова відповідальності. Поняття немайнової шкоди, умови її відшкодування, визначення розміру, особливості доказування. Протиправність, як умова відповідальності. Випадки відшкодуванням шкоди за правомірні дії. Крайня необхідність та необхідна	Лекція – 4 год., самостійна робота – 4 год.	Основна література:1-15 Додатков а література:20-40; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал	2

	оборона. Вина, як суб'єктивна умова відповідальності, поняття, форми, критерії. Випадки відповідальності без вини. Обставини, що виключають вину – випадок та непереборна сила: поняття, критерії розмежування, значення. Відшкодування моральної шкоди				
	Тема 11. Відповідальність за шкоду завдану посадовими особами та державними Службовцями Відповідальність організації за шкоду завдану з вини її працівника. Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями державних та громадських організацій, їх службовими та посадовими особами. Законодавче регулювання. Відповідальність за шкоду, завдану незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури та суду. Умови відшкодування шкоди, завданої громадянину Відповідальність за шкоду, завдану незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури та суду.	Самостійна робота- 5 год.	Основна література: а:1-9 Додаткова література: а:44-55; Електронні ресурси: 90-96	виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	1
	Тема 12.	семінарське	Основна	підготуват	2

	Відповідальність за шкоду завдану джерелом підвищеної небезпеки Поняття та види джерел підвищеної небезпеки. Умови відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки. Суб'єкти в зобов'язаннях по відшкодуванню шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність у випадку взаємодії джерел підвищеної небезпеки. Умови звільнення від відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки.	заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год.	літератур а:10-15 Додатков а літератур а:55-99; Електрон ні ресурси: 90-96	ися до семінарськ ого заняття,	
	Тема 13. Зобов'язання, що виникають з безпідставного придбання та збереження майна Поняття зобов'язання, що виникає з безпідставного придбання або збереження майна за рахунок коштів іншої особи. Порядок повернення та відшкодування вартості безпідставного набутого майна та доходів, отримання від його використання	Самостійна робота- 5 год.	Основна літератур а:1-15 Додатков а літератур а:75-88; Електрон ні ресурси: 90-96	виконати самостійне завдання з дидактичн ого забезпечен ня	1
	Тема 14. Окремі види деліктних зобов'язань Відповідальність за	Самостійна робота- 5 год.	Основна літератур а:6-20 Додатков	виконати самостійне завдання з дидактичн	1

	шкоду, заподіяну малолітньою та неповнолітньою особою. Відповідальність за шкоду, завдану недієздатною особою. Відповідальність за шкоду, завдану особою, яка нездатна розуміти значення своїх дій. Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг .		а літератур а:33-55; Електрон ні ресурси: 90-96	ого забезпечен ня	
	Тема 15. Спадкове право Поняття спадкування, підстави спадкування. Відкриття спадщини, місце і час відкриття спадщини. Спадкова маса. Права та обов'язки, які входять до складу спадщини, права та обов'язки померлого, які не успадковуються. Підстави виникнення права на спадкування. Суб'єкти спадкових правовідносин. Спадкоємці. Право на спадкування. Визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування.	Самостійна робота- 5 год.	Основна літератур а:1-5 Додатков а літератур а:55-59; Електрон ні ресурси: 90-96	виконати самостійне завдання з дидактичн ого забезпечен ня	2
Усього за 1 модуль: лекції -16 год, сем. заняття – 14 год, сам.робота - 64 год.					
Змістовий модуль 2. Загальні положення зобов'язального права. Характеристика окремих видів договорів					
	Тема 16. Сімейне право, як галузь права Поняття та принципи сімейного права. Законодавство про шлюб	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6	Основна літератур а:10-15 Додатков а літератур а:40-50;	Опрацюват и лекційний матеріал, підготуват ися до семінарськ	5

	та сім'ю України, історія його розвитку. Суспільні відносини, що регулюються сімейним правом. Основні засади сімейного права. Особливості здійснення сімейних прав та обов'язків неповнолітніми. Поняття сім'ї у соціологічному та юридичному значенні. Юридичні факти та їх види. Акти цивільного стану та їх реєстрація. Здійснення сімейних прав та виконання обов'язків. Спорідненість та свояцтво, їх юридичне значення. Захист сімейних прав.	год.	Електронні ресурси: 90-96	ого заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	
	Тема 17. Сімейні Правовідносин Сім'я та сімейні правовідносини. Здійснення сімейних прав та виконання обов'язків. Захист сімейних прав та інтересів. Суб'єкти і об'єкти сімейних правовідносин. Зміст сімейних правовідносин.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 4-9 Додаткова література: 66-88; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	5
	Тема 18. Шлюб. Поняття шлюбу. Реєстрація шлюбу та її правове значення. Порядок реєстрації шлюбу. Умови вступу до шлюбу та перешкоди до укладання шлюбу. Права	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 10-15 Додаткова література: 40-50; Електронні	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського	5

	осіб, що перебувають у фактичних шлюбних відносинах. Недійсність шлюбу. Підстави та порядок признання шлюбу недійсним. Порядок та наслідки визнання шлюбу недійсним. Поняття та право на укладання шлюбного договору (контракту). Зміст, форма та час дії шлюбного договору. Зміна умов шлюбу. Примусове розірвання шлюбу або визнання його недійсним. Припинення шлюбу внаслідок смерті одного з подружжя. Припинення шлюбу шляхом його розірвання. Розірвання шлюбу судом. Розірвання шлюбу в державних органах реєстрації актів цивільного стану. Час припинення шлюбу в разі його розірвання. Поновлення шлюбу. Правові наслідки припинення шлюбу.		ні ресурси: 90-96	заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	
	Тема 18. Особисті немайнові та майнові відносини подружжя Повна рівноправність подружжя у сімейних правовідносинах. Рівноправність їх особистих прав та обов'язків. Прізвище подружжя. Місце проживання подружжя. Вибір подружжя заняття та професії. Рівноправність прав та	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 1-6 Додаткова література: 43-67; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	5

	обов'язків у вихованні дітей.			ня	
	Тема 19. Особисті немайнові та майнові відносини батьків і дітей, інших членів сім'ї Поняття та ознаки особистих немайнових прав батьків. Принцип рівності прав та обов'язків батьків щодо дітей, а дітей щодо батьків. Спори батьків щодо виховання дітей, визначення місця проживання дітей. Порядок вирішення спорів та прийняття рішення органами опіки та піклування, судами. Врахування думки дітей. Підстави, порядок та правові наслідки позбавлення батьківських прав. Поновлення батьківських прав. Підстави, порядок та правові наслідки відібрання дітей без позбавлення батьківських прав.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 5-18 Додаткова література: 55-78; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	5
	Тема 20. Визначення походження дітей Підстави виникнення батьківських прав та обов'язків. Встановлення походження дітей та оспорювання батьківства і материнства. Встановлення батьківства в органах реєстрації актів цивільного стану та в суді. Прізвище дітей. Місце проживання дітей.	Самостійна робота – 2 год.	Основна література: 10-15 Додаткова література: 40-50; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного	5

	Права та обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дітей. Рівність прав та обов'язків батьків. Вирішення батьками питання про виховання дітей. Захист батьківських прав. Відповідальність батьків за виховання дітей. Позбавлення батьківських прав. Поновлення в батьківських правах. Відібрання дітей без позбавлення батьківських прав.			забезпечення	
	Тема 21. Усиновлення Поняття та значення усиновлення. Особи, які можуть бути усиновлені. Усиновлювачі. Усиновлення із згодою та без згоди батьків. Забезпечення таємниці усиновлення. Правові наслідки усиновлення. Визнання усиновлення недійсним. Наслідки скасування усиновлення	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 3-9 Додаткова література: 66-88; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	5
	Тема 22. Опіка та піклування над дітьми. Поняття опіки та піклування. Органи опіки та піклування, їх повноваження. Встановлення опіки та піклування, призначення опікунів та піклувальників. Права та обов'язки опікунів та	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література: 12-15 Додаткова література: 23-56; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного	5

	підкувальників. Встановлення опіки та піклування над дітьми. Права дитини, над якою встановлена опіка та піклування. Права та обов'язки опікунів та підкувальників. Припинення опіки та піклування над дітьми.			ого забезпечення	
	Тема 23. Патронат Поняття патронату та його зміст. Договір про патронат: поняття, зміст. Відповідальність патронатних вихователів. Врегулювання майнових відносин при патронаті.	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	Основна література:4-9 Додаткова література:66-89; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	5
	Тема 24. Механізм захисту прав дитини Права та інтереси дитини. Захист прав дитини. Державні механізми захисту прав дитини. Безпека дитини. Права та інтереси дитини в міжнародно-правовому аспекті. Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). Уповноважений з прав дитини. Міжнародні механізми захисту прав дітей.	Самостійна робота-3 год.	Основна література:2-5 Додаткова література:55-76; Електронні ресурси: 90-96	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	2
	Тема 25. Міжнародно-правове	Самостійна робота- 4 год.	Основна література	Опрацювати	2

	регулювання сімейних відносин Поняття іноземного елемента у сімейних правовідносинах. Міжнародні договори у сімейному праві. Колізійні питання укладення та розірвання шлюбу. Колізійні питання визначення походження дитини. Колізійні питання усиновлення.		а:1-15 Додатков а літератур а:33-67; Електрон ні ресурси: 90-96	лекційний матеріал, підготуват ися до семінарськ ого заняття, виконати самостійне завдання з дидактичн ого забезпечен ня	
--	--	--	---	--	--

Усього за 2 модуль: лекції -14 год, сем. заняття – 14 год, сам.робота - 28 год.

Разом: лекції- 30 год, сем. заняття – 28 год, сам.робота- 92 год.

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання відповідей, самостійної та індивідуальної роботи здобувача з кожної теми чи завдання здійснюється за критеріями **“відмінно”** – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; **“добре”** – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; **“задовільно”** – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; **“незадовільно”** – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

При оцінюванні відповідей здобувачів враховується:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність, володіння спеціальною термінологією тощо;
- якість знань: осмисленість, системність тощо;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, систематизувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- самостійність оцінних суджень;
- виконання самостійної роботи з кожної теми за методичними рекомендаціями до семінарських занять тощо.

Оцінювання самостійної/індивідуальної роботи здійснюється за критеріями:

- високий концептуальний рівень та повнота висвітленого питання;
- змістовність та обізнаність здобувачем теми;
- логічність, послідовність викладення матеріалу, доведення та аналіз вивчених теорій, концепцій, вчень;
- незалежність думки;
- академічна доброчесність у виконанні завдання;
- вільне використання для підготовки доступні інформаційні технології і бази даних;
- рівень підготовки проєктів необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях тощо;
- складність он-лайн курсу тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті затверджено наказом від 07.09.2020 № 803-Д. (далі - Порядок).

Оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний контроль) здійснюється відповідно до п. 2.1. Порядку.

Оцінювання результатів навчання після вивчення освітніх компонент/навчальних дисциплін (семестровий (підсумковий) контроль згідно п.2.2. Порядку.

Шкала оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є диференційний залік, здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач – 100.

9.2 Критерії оцінювання

Денна форма навчання

№	Види навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1	Модуль 2	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- тестування	5	10	7
	- письмова робота	-		2
	- усне опитування	20	25	16
	- тощо			
2.	Самостійна робота	10	10	30
3.	Контрольна робота	-	-	-
	Поточне оцінювання (разом)	35	45	80

	Підсумковий контроль	10	10	20
	Разом балів	45	55	100
4.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація):

Базова (основна література):

1. Конституція України. Прийнята ВР України 28.06.1996р. // Відомості ВРУ. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003р. // Голос України. – 2003. – №45 – 46 – 12.03.2003р.; №47–48 – 13.03.2003р.
3. Господарський Кодекс України, від 16.01.2003р. // Комп'ютерна правова система “Ліга: Закон”, Нормативно – правові акти України та ін.
4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості ВРУ. – 2002.-№21-22; з наступними змінами і доповненнями.
5. Закон України “Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України щодо охорони інтелектуальної власності”. Закон України від 28.02.95р.
6. Закон України “Про науково-технічну інформацію”. Закон України від 25.06.93р.
7. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”. Закон України від 15.12.93р., із змінами та доповненнями // Вісник Верховної Ради. – 1994. – № 7.
8. Закон України “Про охорону прав на сорти рослин”. Закон України від 21.04.93р.
9. Закон України “Про приватизацію майна державних підприємств” /Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 24. - Ст. 348.
10. Закон України “Про приватизацію невеликих державних підприємств” // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 24. - Ст.350.
11. ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 1 липня 2004 року // Відомості ВРУ. – 2004.-№51.-Ст. 553; з наступними змінами і доповненнями.
12. Закон України Про авторське право і суміжні права: від 11.07.2001р. // Відомості ВРУ. 2001. – №43. – Ст. 214.
13. Закон України від Про банки і банківську діяльність: 07.12.2000р. // Відомості ВРУ. – 2001.
– №5–6. Ст.30.
14. Закон України Про громадянство України: від 18.01.2001 //Відомості ВРУ. – 2001. – №13. Ст.65.
15. Закон України Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні. від 30.10.1996р.
16. // Відомості ВРУ. – 1996. – №51. Ст. 292.
17. Закон України Про дію міжнародних договорів на території України: від

10.12.1991р. // Відомості ВР України. – 1992. №10. – Ст.137

18. Закон України Про інформацію: від 02.10.1992р. // Відомості ВРУ. – 1992. – №48. Ст. 650.

19. Закон України Про іпотеку: від 5.06.2003р. – Відомості ВРУ. – 2003. №38. – Ст. 313.

Додаткова література:

20. Закон України Про органи реєстрації актів громадянського стану: від 24 грудня 1993р. // Відомості ВРУ. – 1994. – №14. Ст.78.

21. Закон України Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: від 15.12.1993р. // Відомості Верховної Ради України. – №7 – Ст. 34.

22. Закон України Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: від 15.12.1993р. // Відомості ВРУ. – 1994р. №7. Ст. 36.

23. Закон України Про охорону прав на сорти рослин: від 21.04.1993р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993р. №21. Ст. 218.

24. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно – правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997р. // Урядовий кур'єр від 14.06.1997р. №107–108.

25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 04.02.1994

26. //Відомості ВРУ. – 1994. – №23. Ст.161.

27. Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним: Постанова Пленуму Верховного суду України від 28.03.1972р. №3 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 1999. – №5. – С. 5.

28. Про телебачення та радіомовлення: Закон України від 21.12.1993р. – Відомості ВРУ. – 1994. №10. – Ст. 43

29. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 18.06.1991р. // Відомості ВРУ. – 1991. – №38. Ст. 508.

30. Постанова КМУ “Про порядок виплати винагороди авторам винаходів і промислових зразків, що охороняються на території України авторськими свідоцтвами СРСР”. від 11.07.94р. № 473.

31. Постанова КМУ “Про тимчасовий порядок видачі патентів України на винаходи без проведення експертизи заявок по суті”. 29.08.94р. № 593.

32. Базисні умови поставки у договорах міжнародної купівлі–продажу “Інкотермс”. – М., 1990.

33. Інструкція “Про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразку та клопотання про їх відкликання”, затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.01р. №575, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.08.01р. за № 717/5908.

34. Інструкція про порядок видачі патентів України на промислові зразки, що охороняються свідоцтвами СРСР, затв. наказом Держпатенту України від 13.07.95р. № 111, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.07.95р. за № 247/783.

35. Інструкція про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на винахід (корисну модель) та відомостями, що занесені до Державного реєстру патентів України на винаходи і Державного реєстру патентів України на корисні моделі, затв. наказом Держпатенту України від 09.03.95р. № 45, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.03.95р. за № 76/612.

36. Інструкція про розгляд заявки про намір здійснити патентування промислового

зразка в іноземних державах, затв. наказом Держпатенту України від 22.05.95р. № 81, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.06.95р. за № 163/699, із змінами та доповненнями.

37. Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію, затв. наказом Держпатенту від 22.08.95р. № 129, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 04.09.95р. за № 323/859.

38. Полянничко А. Правове значення індосаменту в процесі передачі права на іменні цінні папери.

39. //Право України. – 2001. - №6.. – С. 52-57.

40. Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання винаходу (корисної моделі), промислового зразка чи топографії інтегральної мікросхеми без згоди власника прав на них, але з виплатою йому відповідної компенсації, затв. постановою КМУ від 29.07.94р. № 516 (у редакції постанови КМУ від 06.04.98р. за № 444).

41. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на винахід і корисну модель. Наказ Держпатенту України від 17.11.94р. № 132, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.12.94р. за № 319/529.

42. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок. Наказ Держпатенту України від 30.01.95р. № 12, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.02.95р. за № 35/571.

43. Роз'яснення ВАСУ «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з укладенням та виконанням договорів про спільну діяльність» від 28.04. 95 р. \ \ www: rada.gov.ua.

44. Зобов'язальне право: теорія і практика // За ред. О.В. Дзери. – К. – 1998.

45. Цивільне право України: Підручник: у 2-х книгах // О.В. Дзера, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – С.78–86.

46. Цивільне право України: Підручник. Академічний курс. // за ред. Я.О. Шевченко, 2003р.

47. Цивільне право України : підручник // Є.А. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2003. – 776с.

48. Цивільне право України : підручник // Є.А. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2003. – 776с.

49. Цивільне право України [Текст] : підруч.: У 2 т. / В. І. Борисова [та ін.] ; заг. ред. В. І. Борисова [та ін.]. - К. : Юрінком Інтер, 2004 .

50. Цивільне право України [Текст] : навч. посіб. / Андріанова Ж. І. [та ін.] ; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. - Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015.

51. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) [Текст] : навч. посіб. / [Андрусишин Б. І. та ін. ; за ред. Б. І. Андрусишина, С. І. Шимон] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013.

52. Сімейне право України [Текст] : навч. посіб. / Т. А. Кобзєва, В. С. Шапіро ; Сум. держ. ун-т.

53. Суми : Сум. держ. ун-т, 2015.

54. Цивільне та сімейне право України [Текст] : підручник / ред. Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва ; Одеська національна юридична академія. - К. : Правова єдність, 2009.

55. Цивільне та сімейне право України [Текст] : навч. посібник / В. М. Самойленко. - Х. : Юрєвіт, 2007 . - (Серія "Навчальна книга").

56. Цивільне право України [Текст] : курс лекцій (заг. частина) : навч. посіб. / Л. І.

Сопільник [та ін.] ; Львів. ун-т бізнесу та права, ГУ МВС України у Львів. обл. - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012.

57. Цивільне право України [Текст] : академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл.: У 2 т. / упоряд. С. Є. Морозова ; заг. ред. Я. М. Шевченко ; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К. : Концерн "Видавничий Дім "Ін Юре", 2003 .

58. Цивільне право України [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни: у 2 ч.

59. / С. І. Шимон. - К. : Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана, 2006 .

60. Цивільне та сімейне право України [Текст] : підручник / ред. Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва ; Одеська національна юридична академія. - К. : Правова єдність, 2009.

61. Єфімов О. Правова природа індосаменту переказного та простого векселя. //Право України. – 1999. - №4. – С.30-33.

62. Забезпечувальне право власності. //Майданик Р. - Підприємство, господарство і право. – 2002. - №1. – С.29-32.

63. Заїка Ю.О., Співак В.М. Право власності. Спадкове право. – К., 2000. – 152 с.

64. Значення вини у відносинах відповідальності за порушення договірних зобов'язань: Автореферат дисертації кандидата юридичних наук. //Ткачук А.Л. – К., 2002.

65. Зобов'язальне право: теорія і практика // За ред. О.В. Дзери. – К. – 1998.

66. Кодифікація договірного права. //Луць В. - Українське право., 1997. - №3. – С.142-143.

67. Кодифікація приватного (цивільного) права України / За ред. А. Довгерта. - К.: Український центр правничих студій, 2000. - 336 с.

68. Контракти в підприємницькій діяльності. //Луць В.В. – К., 1999.

69. Косинов С. Особливості правових норм, що забезпечують захист прав споживачів у договорі купівлі–продажу // Право України. – 1999ю – №1 – С.90–92.

70. Кукина Т.Е. Предмет договору поставки // Право і економіка. – 2001. – №1. – С.19–27.

71. Лисенкова О. Законодавство України: необхідне нормативне визначення поняття. //Право України. – 1999. - №11. – с.93-96.

72. Маковій В.П. До питання дефініції позовної давності за цивільним законодавством. // Підготовка спеціалістів-юристів для ОВС: здобутки, проблеми та перспективи: Збірник наукових праць. – Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2006. – С. 81-83.

73. Маковій В.П. Можливості набуття права власності на майно, яке є предметом злочину, передбаченого ст.209 Кримінального кодексу України. // Актуальні проблеми протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Збірник наукових праць. – Херсон: ХЮІ НУВС, 2004. – С. 63-66.

74. Маковій В.П. Набувальна чи “приобретательная” давність: положення ЦК України та Росії.

// Тези наукових доповідей до VIII міжнародної науково-практичної конференції “Наука і освіта ’2005”. – 7-21 лютого 2005 р. – Т.48. - м. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 55-57.

75. Маковій В.П. Сутність та ознаки набувальної давності у приватному праві Риму. //Держава і право. – 2004. - №23. – с.101-106

76. Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську

пропозицію. Наказ Держпатенту України від 27.08.95р. № 131.

77. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. / За ред. Ю.С. Червоного. – К.: Істина, 2003. – 464 с.53

78. Первомайський О. До питання про джерела цивільного права. //Право України. – 2001. -

№2. – с.34-37.

79. Підпригора О.А. Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – К., 1998.— 334 с.

80. Поляничко А. Правове значення індосаменту в процесі передачі права на іменні цінні папери.//Право України. – 2001. - №6.. – С. 52-57.

81. Смітюх А. Ідея добросовісності як імператив приватного права. //Право України. – 2001. -№8. – с.51-53.

82. Спонування до укладення цивільно-правового договору: правозастосовчий та правотворчий аспекти //Карабань В. – Право України. - 2000. - №10. – С.24-26.

83. Способи забезпечення виконання зобов'язань. //Українське право. – 1997. - №3. – С.19-21.

84. Харитонов Є. О. Рецепція римського приватного права. — Одеса: АТ Бахва, 1997. - 281 с.

85. Цивільне право України у 2 кн. \ Авт. колект. під керівн. Дзери О.В. – К.: Юринком Інтер, 2002.

86. Цивільне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах \ За заг. ред. Я.С. Шевченко. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003 р.

87. Цивільне право України: Підручник: у 2-х книгах / О.В. Дзера, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – С.78–86.

88. Цікало В. Імперативність та диспозитивність при застосуванні правових наслідків закінчення строку позовної давності. //Право України. – 2001. - № 11. С. 95.

89. Червоний Ю.С. Економіко-правові проблеми трансформації відносин власності в Україні. – К., 1997.

Електронні джерела

90. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

91. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// president.gov.ua](http://president.gov.ua).

92. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// kmu.gov.ua](http://kmu.gov.ua).

93. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// pravoznavec.com.ua](http://pravoznavec.com.ua).

94. Радник. Український юридичний портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// radnuk.info](http://radnuk.info).

95. Юридичні послуги Online. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com>.

96. Херсонський віртуальний університет. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ksu.ks.ua>.

